

Svätý Bohdan Leopold Mandič (1866–1942), kapucín v tieni Pátra Pia

Branislav Krasnovský

4. augusta 2023 ✚ Cirkev História

Neradi čítate, či máte málo času, ale ste zvedaví, o čom je článok? Vypočujte si ho teda prostredníctvom nášho podcastu:

30. júla si (každý rok) pripomíname výročie smrti kapucínskeho kňaza a patróna spovedníkov, pátra sv. Bohdana Leopolda Mandiča, ktorého tak trochu zatienuje v 20. storočí ďalší vynikajúci kapucínsky kňaz, Páter Pio z Pietrelciny.

Nie je jednoduché rozprávať o živote sv. Bohdana Leopolda Mandiča, pretože jeho život bol podľa jeho životopiscov príliš skromný a skrytý pred svetom. Pritom však môžeme pokojne uviesť, že v konečnom dôsledku sv. Bohdan Leopold Mandič v ničom za sv. Pátrom Piom z Pietrelciny nezaostával a obaja predstavujú nádherné plody, ktoré sa urodili v kapucínskej Božej záhrade.

Neporušené telo sv. Leopolda Mandiča

zdroj: wikimedia commons

Detstvo a mladosť sv. Leopolda Mandiča

Existuje tvrdenie, že svätci posväcujú miesto, na ktorom žili. František z Assisi posvätil svoju pustovňu v Assisi, svätý Anton Paduánsky Padovu, svätý Ignác z Loyoly Rím a Collegium Romanum, svätý Dominik Guzmán Toulouse, svätý Ján Mária Vianney mestečko Ars, sv. Páter Pio z Pietrelciny mestečko San Giovanni Rotondo.

Svätý Leopold Mandič posvätil svoju celu na námestí Svätého Kríža v Padove, kde počas svojej viac ako 50-ročnej kňazskej služby vykonal tisícky spovedí hriešnikov. Krátko pred svojou smrťou v roku 1942 predpovedal, že kapucínsky kláštor a kostol v Padove bude poškodený, miesto, kde spovedal „*však zničené nebude, pretože na tom mieste Dobrotivý Boh prejavil toľko milosrdenstva dušiam, že toto*

miesto musí byť uchované ako pamätník Božej dobroty.“ 14. mája 1944 anglo-americké letecké bombardovanie značne poškodili celé mesto, vrátane kláštora – cela a spovednica sv. Leopolda Mandiča však zostali nepoškodené.

Sv. Leopold Bohdan Mandič sa narodil 12. mája 1866 v Castelnovo (dnes Herzeg Novi v Bosne a Hercegovine) ako posledné z 12 detí v chudobnej, ale silne veriacej rodine. Otec Peter Mandič bol rybár a obchodník, matka Karlota Zarevičová bola veľmi zbožná katolíčka, na ktorú sv. Leopold Bohdan Mandič celý svoj život s láskou spomínal. Od narodenia mal Leopold Bohdan chatrné zdravie, chronická artritída postupne deformovala jeho postavu a ruky. Mal ohnutú chrbticu a v dospelosti meral len približne 140 cm. Mal zlý zrak a trpel neustálymi bolesťami. Napriek zdravotným problémom a bolestiam bol však jeho život plnohodnotným životom viery a obety.

Video Leopold Mandic z youtube

Leopold Bohdan Mandič bol veľmi citlivý a inteligentný chlapec – už v ranom veku prekvapoval nielen svojimi vynikajúcimi študijnými výsledkami, ale aj znalosťou Sv. písma a zbožným životom. Zachoval sa príbeh o tom, ako hral s kamarátmi guľôčky o peniaze a keď vyhral, jeden z porazených chlapcov surovo zahrešil. Malý Bohdan mu okamžite odovzdal všetky vyhraté peniaze pod podmienkou, že dotýčný chlapec už viac nebude podobné výrazy používať. Tento príbeh je svedectvom Leopoldovej obrovskej lásky k ľuďom, ktorú následne dokazoval počas celého svojho života.

16. novembra 1882 sa 16-ročný Leopold rozhodol vstúpiť do kapucínskeho kláštora v Udine. K vstupu ho viedla veľká zbožnosť a silná apoštolská túžba pomáhať ľudským dušiam získať spásu. Náročný program noviciátu si plnil svedomito, nevynechal časté pôsty, zúčastňoval sa všetkých modlitieb, dodržiaval mlčanie a veľa študoval. Keď mu predstavení kvôli chatrnému zdraviu chceli povoliť výnimku, s vďačnou skromnosťou odmietol. Tak sa chcel pripraviť na tvrdý misionársky život.

Počas prvých dvoch rokov usilovne študoval a neustále trénoval, aby sa zbavil svojej rečovej chyby (zajakavosť). Kapucínsky habit prijal 2. mája 1884 v Bassano del Grappa (Vicenza) a tu si zvolil aj svoje nové meno – Leopold.

Po získaní kapucínskeho habitu pokračoval tri roky v štúdiu filozofie v Padove, kde bol až do roku 1888. Neskôr uviedol, že práve v Padove dospel k rozhodnutiu venovať svoje sily snahám o navrátenie pravoslávnych kresťanov do lona katolíckej Cirkvi a znovuobnoveniu jednoty medzi katolíkmi a pravoslávnyimi.

Namiesto misie na Východe, misia v spovednici

Na jeseň roku 1888 už pôsobil v kláštore Najsvätejšieho Vykupiteľa v Benátkach v blízkosti ostrova Guidecca. Tu bol 20. septembra 1890 s mnohými inými mladými mužmi vysvätený kardinálom Domenicom Agostinim za kňaza v nádhernej Bazilike Santa Maria della Salute. Prvú sv. omšu mal medzi spolubratmi – rodičia a súrodenci sa nemohli zúčastniť. Iba na diaľku im poslal novokňazské požehnanie a pamätal na nich v príručnej sv. omši.

Bazilika Santa Maria della Salute, pohľad z hotela Monaco

zdroj: wikimedia commons

Po vysvätení za kňaza požiadal svojich predstavených, aby ho vyslali ako misionára na Východ, dostal však zamietavú odpoveď. Napriek dlhodobému tréningu sa totiž stále v čase emočného vypätia silne zajakával. Žiadosť o vyslanie na Východ zopakoval niekoľkokrát, no jeho predstavení zakaždým jeho žiadosť zamietli. Stiahol sa teda do poslušného ticha, zintenzívil modlitby za jednotu Cirkvi a začal svoju duchovnú silu a lásku zameriavať na spovednicu a Eucharistiu, ktoré sa stali nakoniec stredobodom jeho duchovného života. Uvedomil si, že spovednica je podstatne dôležitejšia ako jeho čiastočne romantické predstavy o návrate pravoslávnych veriacich do lona katolíckej Cirkvi.

Omše a služba hriešnikom sa tak stali základom jeho kňazského pôsobenia a poslania. Svoj postoj vyjadril slovami: *„Musíme vnímať Boží plán a musíme byť neustále pripravení k práci, odpočinieme si nakoniec až v Raji. Božia múdrosť, ktorá všetko usporadúva s pevnosťou a miernosťou nakoniec zariadi, aby sa východní veriaci vrátili ku katolíckej jednote. Som povolaný k záchrane svojho slovanského ľudu, no predovšetkým som povolaný k záchrane duší prostredníctvom služby Sviatej pokánia.“*

V Benátkach a okolí strávil sv. Bohdan Leopold Mandič takmer 7 rokov svojho kňazského života. Nasledoval 3-ročný pobyt v Zare a 5 rokov pôsobenia v Bassane, kde nielen spovedal, ale prehlboval aj svoje teologické vedomosti. Stal sa odborníkom na život a dielo sv. Augustína a sv. Tomáša Akvinského. Následne bol v roku 1905 poslaný ako miestny vikár do konventu v Capodistrie a 3 roky pôsobil vo Vicenze pri mariánskom pútnickom kostole Montolmo, kde sa rozvinula jeho mariánska úcta. Od roku 1907 participoval na duchovnom vzdelávaní františkánskych terciárov.

O bratovi Bohdanovi Leopoldovi Mandičovi bolo známe, že obzvlášť rád pomáhal matkám a malým deťom, zriaďoval sirotince pre opustené deti a mal hlbokú úctu a oddanosť k Panne Márii. Každý deň sa s láskou modlil modlitbu sv. ruženca, navštevoval chorých veriacich a aj kapucínskych spolubratov a povzbudzoval ich v chorobe.

Padova sa stáva centrom pôsobenia pátra Mandiča

V roku 1909 predstavení preložili pátra Mandiča do Padovy a toto talianske mesto sa stalo centrom pôsobenia pátra Mandiča, ktorého si nanajvýš Milosrdný Boh vyvolil za nástroj svojej spásy pre hriešnikov. Spočiatku páter Mandič prednášal patológiu – náuku o Cirkevných Otcoch v antickom období. Napriek neustálemu tréningu sa mu nepodarilo zbaviť sa zajakavosti, ktorá oslabovala u pátra Mandiča dar slova. Kto sa však raz započúval do jeho kázní a nenechal sa rušiť jeho rečovou chybou, toho si páter Mandič získal svojou dobrotou a láskou. V roku 1911 prosil Boha, aby ho prijal ako obeť za spásu duší hriešnikov, ktorým hrozilo zatratenie. Tento akt dobrovoľného sebaobetovania a modlitby za hriešnikov priniesli veľký prospech mnohým, ktorí to potrebovali. Mystika sebazapierania a spovedná služba sa stali základom Mandičovej kňazskej duchovnej cesty.

Svätý Bohdan Leopold Mandič stále cítil potrebu prinavrátenia sa pravoslávneho Východu do lona katolíckej Cirkvi. Keďže sa stále cítil byť dalmátskym Slovanom, odmietol talianske občianstvo, čo mnohých po vypuknutí I. svetovej vojny po roku 1914 nesmierne iritovalo, pretože ho považovali div nie za rakúskeho špióna. Stiahli ho z milovanej Dalmácie a roky 1917–1918 strávil v južnom Taliansku, kde putoval po rôznych kláštoroch. Mnohí z nacionalisticky orientovaných kapucínskych spolubratov zaujali k nemu chladný postoj, čo sv. Bohdana Leopolda Mandiča veľmi trápilo.

Po skončení I. svetovej vojny v roku 1918 sa mohol načas vrátiť do milovanej Dalmácie. Opäť sa pripravoval na svoju misiu medzi pravoslávnyimi Slovanmi, keďže sa však postupne vzťahy medzi Talianmi a Juhosláviou kvôli sporom o územie zhoršili, pôsobenie sv. Bohdana Leopolda Mandiča v Dalmácii sa ani nezačalo. V roku 1924 sa musel vrátiť do Padovy, tu však začal vyučovať mladých spolubratov chorvátčine, pretože dúfal, že budú môcť pôsobiť ako misionári medzi pravoslávnyimi Slovanmi v Juhoslávii. 13. novembra 1927 si do svojho denníka zapísal: „*Urobím všetko preto, aby sa východní veriaci vrátili do lona katolíckej Cirkvi.*“

Okrem týchto aktivít, zameraných na rekatolizáciu pravoslávneho slovanského obyvateľstva Juhoslávie pokračoval vo svojej činnosti, pričom sa zameriaval najmä na sv. spoveď. Spovedal v jednoduchej cele pri kapucínskom kostole, často strávil v spovednici aj viac ako 15 hodín denne, bez jedla, pitia, pričom nedbal na únavu, chlad, vysoké teploty, nechť či chorobu a spovedal všetkých, čo do jeho spovednice zavítali. „*Budte pokojní*“ – hovorieval hriešnikom, „*nebojte sa položiť všetko svoje trápenie na moje ramená, postarám sa o vás.*“ A ľudia do jeho spovednice chodili a ich počet sa neustále zvyšoval. Duchovnú pomoc a očistu u neho vyhľadávali všetci bez rozdielu veku či pohlavia. Po roku 1924 u neho zaznamenali duchovné dary prorociev a levitácie.

Sv. Bohdan Leopold Mandič, vo vysokom veku

zdroj: wikimedia commons

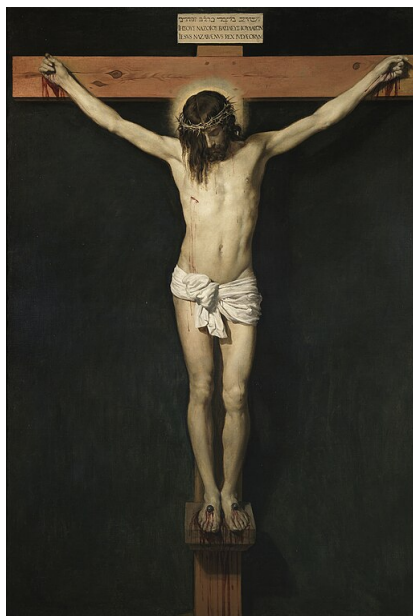
Zachovalo sa množstvo príbehov zo života sv. Bohdana Leopolda Mandiča. A množstvo príbehov z jeho spovednice. Kajúcnikov vždy radostne vítal a jeho dobrota lámala aj najviac zatvrdnuté srdcia. Traduje sa príbeh, ako raz do kazateľnice prišiel starý zatvrdnutý hriešnik, ktorý nebol niekoľko desaťročí na spovedi a sadol si do kresla, vyhradeného pre kňaza. Mandiča to nevyviedlo z miery, kľakol si k hriešnikovi a v kľaku si vypočul jeho spoveď a dal mu rozhrešenie. Niekedy sa stalo, že z ničoho nič opustil miesto, kde spovedal a vyšiel von hnaný nadprirodzeným vedomím, aby vyspovedal niekoho, kto vôbec nemal v úmysle ísť na svätú spoveď. Raz povedal istému spolubratovi: *„Prečo by sme mali uponižovať duše, ktoré k nám prichádzajú zmieriť sa s Božou láskou? Či azda Ježiš uponížil Máriu Magdalénu, cudzoložnicu alebo mýtnika?“*

Keď však istý neúprimný kajúcnik ospravedlňoval svoje hriechy a nedal sa presvedčiť o pomýlenosti svojich zásad, páter Leopold vstal, ukázal na dvere a prísno povedal: *„Milý pane, s Pánom Bohom sa nežartuje! Tam sú dvere, chodte bez rozhrešenia a ostaňte vo svojom hriechu!“* Dotýčný hriešnik sa po týchto slovách naľakal a podriadil sa kňazovým radám a odporúčaniam.

Predstavení pátra Mandiča prijímali istý čas s nevôľou skutočnosť, že sv. Bohdan Leopold Mandič bral časť pokánia hriešnikov na svoje bedrá a obviňovali ho z laxizmu. Navyše, sv. Leopold preberal za hriešnikov časť pokánia v podobe odmietania spánku, morenia sa hladom či flagelantizmu.

On však vždy ukázal svojim kritikom kríž s Ukrižovaným Kristom a s láskou a slzami hovoril o Božom milosrdenstve.

„Ak ma Pán chce obviniť z toho, že som prejavil prílišnú zhovievavosť voči hriešnikom, poviem Mu, že to bol On, kto mi dal tento príklad a ja som ani nezomrel za spásu duší ako to urobil On

Ukrižovaný Ježiš na obraze Velazqueza

zdroj: wikimedia commons

Posledný hriešnik, ktorého sv. Bohdan Leopold Mandič spovedal, bol Barnabias Gabini, mladý mních, ktorý pochyboval o sebe a chystal sa opustiť rád. Tomu však páter Mandič povedal len jedno: „*Lepšia je smrť, ako opustenie habitu.*“

Smrť, blahorečenie a svätorečenie pátra Mandiča

Na konci roku 1940 sa začalo už aj tak chatrné zdravie pátra Mandiča zhoršovať. V roku 1942 ho kvôli prudkým bolestiam hospitalizovali v miestnej nemocnici v Padove, kde lekári zistili, že má rakovinu pažeráka. Napriek svojej vážnej chorobe a bolestiam páter Mandič pokračoval v dlhotrvajúcom maratónne spovedania. Takmer odmietal opustiť spovednicu, pretože cítil, že jeho smrť je blízko a počet kajúcnikov sa nezmenšoval. 29. júla 1942 vyspovedal 50 kňazov a následne strávil celú noc v modlitbách.

Ráno, 30. júla 1942, pri prípravách na rannú svätú omšu, páter Mandič odpadol. Spolubratia ho preniesli na lôžko, kde prijal *viaticum* a umrel neustále opakujúc posledné slová modlitby Zdravas Kráľovná („*Ó milostivá a nad všetky Pobožná, Ó presladká Panna, Matka Božia Mária*“), pričom ruky mal vystreté smerom k Nebu, akoby kráčaj komusi v ústrety. Keď umrel, celá Padova sa zhromaždila okolo jeho telesných pozostatkov a jeho pohreb mal triumfálny charakter.

Pohreb pátra Leopolda sa konal 1. augusta 1942. Pre veľké množstvo ľudí sv. omša musela byť vo veľkom kostole v strede mesta. Aj ulice, ktorými prechádzal smútočný sprievod, lemovalo množstvo ľudí. Niektorí si kľakali, iní hádzali kvety na rakvu, keď prechádzala okolo. Hrob obetavého spovedníka ľudí s Bohom a izbička, v ktorej spovedal, sa stali cieľom púti a miestom mnohých omilostení. V máji 1962 sa so súhlasom pápeža Jána XXIII. začal beatifikačný proces. Keď otvorili jeho rakvu, našli telo sv. Bohdana Leopolda Mandiča neporušené. 2. mája 1976 ho pápež Pavol VI. beatifikoval a 16. októbra 1983 ho pápež Ján Pavol II. svätorečil.

Svätyňa sv. Lepolda Mandiča v Padove

zdroj: wikimedia commons

Dodnes rezonujú medzi mnohými kňazmi slová sv. Bohdana Leopolda Mandiča, ktoré zanechal pre budúce generácie kňazov: „*Kňaz sa musí obetovať a musí umrieť následkom ťažkej apoštolskej práce, neexistuje žiadna iná smrť hodná skutočného kňaza.*“

Titulný obrázok – svätyňa sv. Leopolda Mandiča v Padove a sv. Leopold Mandič vo vysokom veku, zdroj – wikimedia commons / koláž Christianitas.sk

Článok vyšiel pôvodne na portáli ABC Tradície, na Christianitas.sk je zverejnený so súhlasom autora.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-bohdan-leopold-mandic-1866-1942-kapucin-v-tieni-patra-pia/>